GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE

TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA

PREDMET

IZOBRAŽEVANJE

Ver. 00, maj 2022

Vsebina učnega programa

Predmet:	**IZOBRAŽEVANJE**

Število ur:

Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
2	2	0

Vsebina:

Teoretična predavanja	
Oznaka sklopa	**Vsebina ali kompetenca**
	Splošno o izobraževanju
VG-IZOB-1	Pomen izobraževanja za gasilce
	Pravna podlaga
VG-IZOB-2	Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev
	Vrste gasilskih izobraževanj
VG-IZOB-3	Vrste izobraževanj
VG-IZOB-4	Temeljno izobraževanje
VG-IZOB-5	Dopolnilno izobraževanje
VG-IZOB-6	Permanentno izobraževanje
	Izobraževanje v gasilstvu
VG-IZOB-7	Sistem načrtovanja in organizacije izobraževanja
VG-IZOB-8	Nosilci izobraževanj po nivojih
VG-IZOB-9	Razpis izobraževanj

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-1**
Pomen izobraževanja za gasilce		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik pojasni pomen izobraževanja za gasilce.

Opis vsebine

Izobraževanje pomeni »načrtno razvijanje sposobnosti in seznanjanje z dosežki različnih področij človekove dejavnosti.« [1] Poleg termina *(vzgoja in) izobraževanje* se v zadnjem času vse bolj uveljavlja tudi *edukacija*, ki še nekoliko bolj celostno zajame vse kognitivne, psihosocialne in druge procese, ki se dogajajo v vzgojno-izobraževalnih dejavnostih. V gasilstvu se poleg termina *izobraževanje* pojavlja tudi termin *usposabljanje*. *Usposabljanje* razumemo kot »dejavnost, ki omogoča, da kdo pridobi potrebno znanje, spretnost za opravljanje kake dejavnosti« [1], uporablja se tudi termin *kvalificiranje*. V tem primeru je torej usposabljanje del *izobraževanja* oz. *edukacije*, bolj usmerjeno, specifično izobraževanje, katerega cilj je predvsem podajanje znanj in spretnosti za udejstvovanje v gasilski organizaciji. Ne glede ne to, ali uporabljamo termin *izobraževanje* ali *usposabljanje*, pa v gasilskih vrstah govorimo o ožji, bolj usmerjeni obliki pridobivanja znanj in spretnosti. Kljub ožji, ciljni naravnanosti pa ne moremo pregledati vseh procesov in vplivov, ki celostno (pre)oblikujejo udeležence usposabljanj, saj se vseh odzivov slednjih ne da natančno določiti, ampak se lahko predvidevajo v omejenem obsegu.

V gasilskem udejstvovanju *usposabljanje* lahko delimo na pedagoško – torej usposabljanje otrok in mladine - ter andragoško - kjer gre za usposabljanje odraslih članov gasilskih organizacij. Slednje se od prvega nekoliko razlikuje zaradi razlik med načini učenja in usvajanja znanja otrok ali mladine v pedagoškem in odraslih v andragoškem usposabljanju. Pomen slednjega se je v sodobni družbi izrazito povečal predvsem zaradi uveljavitve koncepta vseživljenjskega učenja [2], ki od odraslih posameznikov pričakuje nenehno učenje, dodatno usposabljanje in izpopolnjevanje, v formalnih in neformalnih oblikah izobraževanj – t. i. permanentno izobraževanje (str. 4–5) [3]. Usposabljanje prostovoljnih gasilcev bi lahko opredelili kot **neformalno**. Čeprav izpolnjuje pogoj za formalno izobraževanje – vodi do priznanih kvalifikacij (na državni ravni) – pa je v osnovi oblikovano kot komplementarno formalnemu sistemu izobraževanja in načeloma se zanj člani gasilskih organizacij odločajo prostovoljno.

O pomenu izobraževanja so govorili že slavni grški misleci, ki so v množičnem izobraževanju in razsvetljevanju ljudskih množic videli predvsem izhod iz družbene problematike, aktivno vključevanje ljudstva v izboljšanje življenjskih pogojev in celo njihovo osvobajanje. V sodobni družbi, v kateri je tehnološki napredek takorekoč stalnica, ki od posameznikov zahteva nenehno

sledenje in učenje (tehničnih) novitet ter fleksibilno osebnost, torej nenehen osebnostni/profesionalni razvoj, je usposabljanje poleg "osvobajanja" dobilo še čisto praktičen (pragmatičen) pomen. V gasilskem usposabljanju tako ne gre za tako veličasten cilj ali vizijo (kot je osvobajanje,) pa vendar bi glede na njegove oblike (temeljno, dopolnilno, permanentno), ki obstajajo, lahko rekli, da gre za premišljeno načrtovano in ustrezno organizirano dejavnost, ki članom gasilske organizacije omogoča načrtno usvajanje temeljnih in drugih specifičnih znanj, spretnosti in kompetenc za sodelovanje v gasilskih organizacijah in opravljanje raznolikih gasilskih dejavnosti, njihovo poglabljanje, obnavljanje in nenehno nadgrajevanje ter posodabljanje [5]. Na tak način se tudi znotraj gasilskih organizacij omogoča prenos kakovostnih znanj, ki njihovim članom omogočajo tudi razvijanje občutkov kompetentnosti in lastne vrednosti. Poleg tega pa bi lahko rekli tudi, da je gasilsko usposabljanje, v vseh oblikah, tudi pogoj in obveza za dejavne člane gasilskih organizacij, za katero naj bi prevzeli tudi osebno odgovornost.

Viri in literatura

[1] Fran - slovarski portal (dostopno na: https://fran.si, 9. 6. 2021).
[2] Memorandum o vseživljenjskem učenju. Spletni vir; (dostopno na: https://arhiv.acs.si/dokumenti/Memorandum_o_vsezivljenjskem_ucenju.pdf, 6. 6. 2021).
[3] Bajt, T.: Permanentno usposabljanje prostovoljnih gasilcev v Gasilski zvezi Ljubljana. Diplomsko delo. Maribor, 2020; (dostopno na https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=76829).
[4] Merc, J.: Izobraževanje, tečaj za vodjo enot. Spletni vir; (dostopno na https://slidetodoc.com/teaj-za-vodje-enot-izobraevanje-avtor-mag-janez/, 10. 10. 2021).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Ana Bogdan Zupančič	10. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA

Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-2**
Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev.		

Informativni/Formativni cilji
Informativni cilj: Tečajnik opiše vsebino poglavja, ki opredeljuje izobraževanje in usposabljanje prostovoljnih gasilcev. *Formativni cilj:* Tečajnik uporablja pravila pri svojem delu.

Opis vsebine
[*Predavatelj naj na začetku preveri, če kandidati vedo, kje v Pravilih najdejo poglavje o izobraževanju in usposabljanju gasilcev in koliko ga poznajo. Vlogo predavatelja v sklopu od 2 – 6 vidimo predvsem v tem, da preveri, ali je ob prebrani vsebini 5. poglavja kandidatom vse dovolj razumljivo*.] V Pravilih gasilske službe [1] (v nadaljevanju Pravila) je v 5. poglavju opredeljeno usposabljanje gasilcev, ki ga v grobem delimo na *temeljno* in *dopolnilno*. Za obnavljanje pridobljenih znanj in spretnosti je pomembno tudi obnovitveno usposabljanje. Vse naštete oblike usposabljanj zahtevajo t. i. *permanentnost* ali *stalnost*, torej nenehno, neprestano ohranjanje in obnavljanje pridobljenega vedenja, zato je v gasilstvu ključno permanentno usposabljanje [2]. Našteta usposabljanja se izvajajo na različnih nivojih (GZ, regija, GZS) in se delijo na: A) pogoje za udeležbo na usposabljanju, B) pogoje za pridobitev potrdila o opravljenem izpitu ter C) listine za napredovanje.

Viri in literatura
[1] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na: https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf, 12. 10. 2021). [2] Bajt, T.: Permanentno usposabljanje prostovoljnih gasilcev v Gasilski zvezi Ljubljana. Diplomsko delo. Maribor, 2020; (dostopno na: https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=76829, 12. 10. 2021).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Ana Bogdan Zupančič	12. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-3**
Vrste izobraževanj		

Informativni/Formativni cilji
Informativni cilj: Tečajnik našteje vrste izobraževanj v gasilstvu.

Opis vsebine
V Pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev [1] usposabljanje gasilcev delimo na *temeljno*, *dopolnilno*, *obnovitveno* in *permanentno*. Gasilska zveza Slovenije na svojih spletnih straneh v zvezi z usposabljanjem govori tudi o *dodatnem usposabljanju*. Pri tem usposabljanju so določeni programi, za katere je sprejet učni načrt, potrjeni so s strani Poveljstva, z opravljenim usposabljanjem pa tečajniki izpolnijo pogoj za npr. izvajanje določenih vaj, možnost sodelovanja na naslednjih tečajih, predavanjih ipd. Dodatna se imenujejo zato, ker jih ne moremo uvrstiti niti med temeljna ali dopolnilna (niti niso zapisana v Pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev), prav tako pa to niso permanentna usposabljanja.

Viri in literatura
[1] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na: https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf, 12. 10. 2021).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Ana Bogdan Zupančič	12. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Neža Strmole	7. 11. 2021

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-4**
Temeljno izobraževanje		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik našteje vrste temeljnih izobraževanj, čine, ki jih tečajniki pridobijo po posameznem tečaju, ter pogoje, ki so potrebni za pristop k posameznemu tečaju.

Formativni cilj:
Tečajnik ob sliki čina prepozna, za kateri tečaj gre.

Opis vsebine

Temeljno izobraževanje/usposabljanje je namenjeno pridobivanju temeljnih ali bistvenih vsebin za sodelovanje in udejstvovanje v gasilski organizaciji na vseh ravneh. Poleg »splošnosti« je zanj značilna hierarhična urejenost, kar pomeni, da je razvrščeno po stopnjah, od začetne prek nadaljevalnih do najvišje, pri čemer je za vsako nadaljnjo stopnjo treba opraviti predhodno (razen nekaterih izjem).

Temeljno usposabljanje izhaja iz spoznanj, ki se navezujejo na miselne procese ter na načine spoznavanja in učenja pri človeku. Če želimo torej z usposabljanjem spodbuditi večino miselnih operacij, je treba premišljeno načrtovati usposabljanje, ki se začne pri vsebinskih osnovah in nato nadgrajuje tako, da spodbuja bolj zahtevne miselne procese [1].

Izobraževanje/usposabljanje gasilcev se začne takoj, ko posameznik vstopi v gasilsko organizacijo. Precejšen delež se prvič vstopi v gasilske vrste že v otroških letih, zato je pomembno, da so tudi otroci in mladostniki sistematično in načrtno vključeni v usposabljanje. Eden od izhodiščnih načrtov tovrstnega usposabljanja je Temeljni program usposabljanja za mlade gasilce.

V Pravilih gasilske službe (v nadaljevanju Pravila)[2] je naštetih 7 nivojev temeljnih strokovnih usposabljanj (glej 5.1 v 5. poglavju), na katerih udeleženci po opravljenem izpitu pridobijo stopnji ustrezen čin (za opis činov glej Poglavje 6 v Pravilih in tudi Pravilnik o gasilskih uniformah, oznakah, činih, opremi ter izkaznicah). Za vsako od stopenj usposabljanja so v Pravilih [2] našteti tudi predpogoji (glej 5.4 v 5. poglavju), ki jih mora tečajnik izpolniti za udeležbo na izbranem usposabljanju.

[*Priporočilo: Predavatelj na kratko predstavi osnovni namen vsakega temeljnega usposabljanja, s čimer tečajnikom predstavi možnosti nadgrajevanja gasilske vsebine.*]

Viri in literatura
[1] Rutar Ilc, Z.: Opredeljevanje standardov in kriterijev TER za snovanje preizkusov. Spletni vir; (dostopno na https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjs84K9rczzAhXA_7sIHQNNAjIQFnoECAIQAQ&url=https%3A%2F%2Fcpi.si%2Fwp-content%2Fuploads%2F2020%2F09%2FPriloga-IIC.pdf&usg=AOvVaw3AATdBMaLDcQLnxJwFx7Ms, 12. 10. 2021). [2] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf, 12. 10. 2021). [3] Pravilnik o gasilskih uniformah, oznakah, činih, opremi ter izkaznicah. Uradni list RS, št. 95/07, 93/11 in 100/11 – popr.; (dostopno na: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV7989, 12. 10. 2021).

Avtorji opisa	Datum izdelave
Ana Bogdan Zupančič	12. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	Datum dopolnitev
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-5**
Dopolnilno izobraževanje		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik našteje nekaj specialnosti ter potrebne pogoje za pristop.

Formativni cilj:
Tečajnik ob sliki specialnosti prepozna, za katero vrsto dopolnilnega izobraževanja gre.

Opis vsebine

Dopolnilno izobraževanje se od temeljnega razlikuje glede na vsebino in organiziranost. Že samo poimenovanje pove, da gre za vsebine, ki dopolnijo in poglobijo splošno znanje, ki je pridobljeno na temeljnih usposabljanjih. Vsebine so temu primerno specifične in povezane s pridobivanjem znanj za specialnost, saj je slednje osnovni namen dopolnilnih usposabljanj. Organizacijsko se dopolnilno usposabljanje sicer ne izogne popolnoma izobrazbeni hierarhiji, pa vendar je nekoliko manj vezano na v temeljnem izobraževanju pridobljene stopnje, strokovno usposobljenost oz. čin, je pa zato toliko bolj pomembno trajanje članstva v gasilski organizaciji. Tako tudi za vsako udeležbo na dopolnilnih usposabljanjih veljajo predpogoji, ki poleg zahtevane izobrazbe (tako formalne kot neformalne – temeljne gasilske) in staža velikokrat vključujejo tudi potrdila o zdravstveni sposobnosti oz. zdravniška spričevala (čeprav to ni opredeljeno v Pravilih, ampak v Razpisu izobraževanj).

V Pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev [1] je naštetih 14 dopolnilnih usposabljanj (glej 5.2 v 5. poglavju), znotraj katerih pa pri določenih specialnostih obstajajo še različne stopnje, glede na poglabljanje in usvajanje znanj in spretnosti. Tako ima na primer specialnost *Gašenje notranjih požarov* (5.5.3) več modulov (A, B, C), pri čemer je A predpogoj za B in B za C.

Določena dopolnilna usposabljanja se lahko priznajo tudi gasilcu, ki tečaja ni opravil pod okriljem GZS, ampak ga je obiskoval pri drugem izvajalcu. GZS ima za taka usposabljanja (kot npr.: usposabljanje za delo z motorno žago, prva pomoč …) potrjen seznam izvajalcev, ki izvajajo usposabljanje po določenem ter odobrenem učnem programu. Tečajnik, ki uspešno opravi tak tečaj, lahko z vlogo in dokazilom dobi priznano določeno specialnost (postopek je podrobneje opredeljen na spletni strani GZS). Poleg tega pa je pogoj za priznano specialnost tudi osnovno zahtevano predhodno gasilsko znanje, kot je določeno v PGSPG. Primer: specialnost ˝predavatelj˝ lahko pridobi gasilec, ki ima dokončano izobrazbo andragoške smeri in najmanj čin višji gasilski častnik.

Po končanem usposabljanju in opravljenem preizkusu znanja udeleženec dobi diplomo in oznako specialnosti, ki jo nosi na levem žepu delovne obleke.

Viri in literatura
[1] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Ana Bogdan Zupančič	12. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-6**
Permanentno izobraževanje		

Informativni/Formativni cilji
Informativni cilj: Tečajnik opiše pojem permanentnega izobraževanja. *Formativni cilj:* Tečajnik izvaja permanentno izobraževanje v društvu.

Opis vsebine
SSKJ besedo *permanenten* razloži kot »ki je, obstaja neomejeno dolgo obdobje« ter navaja sopomenke *stalen*, *trajen*, *nenehen*, *neprestan* [1]. *Permanentno usposabljanje* je torej trajno, nenehno, neprestano učenje, obnavljanje in poglabljanje znanja, ki omogoča, da so udeleženci seznanjeni z novostmi, da ohranjajo in urijo že usvojene spretnosti in tudi, da poglobijo vsebine, ki jih še posebno zanimajo ter so povezane z vlogo v organizaciji, ki tako izobraževanje omogoča in izvaja. Lahko bi rekli, da je permanentno usposabljanje [2] del koncepta vseživljenjskega učenja, ki predstavlja temelj sodobnega izobraževanja/usposabljanja odraslih (pa tudi otrok, mladih). V Pravilih gasilske službe [3] v poglavju 5.11, je zapisano, da se permanentno usposabljanje izvaja na vseh ravneh gasilskega udejstvovanja (PGD, sektor, GPO, GZ, GR, GZS, Gasilska šola) in zajema seminarje in posvete o novostih na področju gasilstva, taktične vaje in nastope ter gasilska in gasilsko-športna tekmovanja, vključno s pripravami nanje. Vse našteto omogoča uporabo in preizkušanje znanj ter urjenje sposobnosti in veščin pridobljenih na temeljnem in dopolnilnem usposabljanju.

Viri in literatura
[1] Slovarski portal Fran (dostopno na: https://fran.si, 10. 10. 2021). [2] Bajt, T.: Permanentno usposabljanje prostovoljnih gasilcev v Gasilski zvezi Ljubljana. Diplomsko delo. Maribor, 2020; (dostopno na https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=76829). [3] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Ana Bogdan Zupančič	12. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-7**
Sistem načrtovanja in organizacije izobraževanja		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik pojasni sistem načrtovanja in organizacije izobraževanja na ravni društev, GZ, regij in GZS.

Opis vsebine

Za dobro izvedbo izobraževanja na katerikoli ravni organizacije je pomembno dobro načrtovanje in organiziranje usposabljanj. Na višjih nivojih, kot so gasilska zveza, regija ali Gasilska zveza Slovenije mora načrtovanje in organizacija izobraževanja potekati po določenih pravilih. Temeljno osnovo predstavlja Temeljni program usposabljanja prostovoljnih gasilcev, ki je objavljen na spletni strani Gasilske zveze Slovenije. Poleg omenjenega dokumenta se na spletni strani Gasilske zveze Slovenije nahajajo tudi drugi dokumenti, ki so povezani z organizacijo usposabljanj (navodila za izvedbo zaključnih izpitov, dopolnilni učni program za specialnosti …). V načrtovanje in organizacijo je treba vključiti naslednje elemente:

1. Prijava organizacije tečaja – GZ kot organizator mora 15 dni pred začetkom tečaja oz. sprejemnega testiranja obvestiti GZS in gasilskega regijskega poveljnika, ki je nadzornik tečaja. Obvestilo za prijavo na tečaj mora vsebovati: a) dopis za odobritev tečaja s ključnimi podatki, b) seznam predavateljev in inštruktorjev, c) testno polo za sprejemno testiranje z vprašanji in odgovori, če je sprejemno testiranje pogoj. Pred pričetkom izvedbe tečaja je treba GZS posredovati urnik, pripravljen in izpisan iz programa Vulkan.
2. Sprejemno testiranje – izvede se na podlagi zahteve posameznega tečaja (npr. NGČ) oziroma ob večjem številu prijavljenih kandidatov za posamezen tečaj. Sprejemna testiranja praviloma pripravi organizator usposabljanja, če je potrebno, pa jih v pregled in potrditev pošlje GZS. Osnova za sestavljanje vprašanj sprejemih izpitov so informativni cilji nižjih nivojev usposabljanj.
3. Prijava tečajnikov na tečaj – (če tečajnik izpolnjuje pogoje). Dostopi do aktualnih podatkov so odvisni od doslednih posodobitev podatkov v Vulkanu. Če administrator v društvu podatkov ne posodablja (stopnja izobrazbe …), tečajnika na tečaj zaradi neposodobljenih podatkov ni mogoče prijaviti ali vključiti na tečaj.
4. Urnik – Pri sestavi urnikov je smiselno upoštevati vrstni red usposabljanja tako, da se najprej izvaja teoretični del, nato pa praktični del. S tem načinom tečajniki na praktičnem delu že poznajo teoretične osnove posameznega sklopa. Prav tako je smiselno upoštevati vrstni red predmetov, saj naj bi se vsebine smiselno nadgrajevale. Urnik je treba vnesti v informacijski sistem Vulkan.

5. Število predavateljev in inštruktorjev – priporočeno je, da en predavatelj ne predava več kot četrtine vseh teoretičnih ur. Takšen tečaj je ob upoštevanju pogojev, ki jih morajo izpolnjevati posamezni predavatelji in inštruktorji, lahko bolj dinamičen in so predstavljeni različni pogledi in izkušnje posameznikov.
6. Ustrezen prostor in tehnična oprema – usposabljanje mora potekati v prostorih, ki omogočajo spremljanje vsebine, to pomeni tudi dostop do spleta in možnost prikazovanja interaktivnih vsebin. Praktično usposabljanje pa mora potekati na prostoru, kjer lahko vsak tečajnik spremlja vsebino in tudi sam izvede nalogo z dobro vzdrževanim orodjem.
7. Gradivo za predavanje – priporočljivo je, da udeleženci prejmejo izročke, ki jih pripravijo predavatelji, na katerih je dovolj obsežno in hkrati zgoščeno predstavljena vsebina usposabljanja. Poleg tega so prav gradiva, ki jih imate v rokah, primer, kako se lahko vsebine "sestavljajo".
8. Prijava zaključnih izpitov in izpitne komisije – najpozneje 15 dni pred izvedbo. Podrobnosti o poteku zaključnih izpitov ter primeri ocenjevalnih listov so objavljeni na spletni strani GZS.
9. Zaključek tečaja

Temeljni program usposabljanja prostovoljnih gasilcev nudi gasilcem pridobitev bolj strukturiranega in poglobljenega znanja ter nadgrajevanje na podlagi lastnih izkušenj. S posodobljenim učnim programom smo hkrati dosegli tudi uskladitev učnih vsebin s tečaji za mladino (pionir in mladinec), saj programi že vsebujejo vsebine Tečaja za pripravnika. Zagotovljen je večji nadzor tečajev s strani GZS s poenotenjem preverjanja znanja na zaključnem izpitu ter imenovanimi predsedniki ocenjevalnih komisij, ki izvajajo zaključni izpit. [2]

Namen in cilj prenovljenega temeljnega programa usposabljanja prostovoljnih gasilcev je zbližati izobraževalna programa poklicnih in prostovoljnih gasilcev, posodobiti obstoječi izobraževalni program prostovoljnih gasilcev s poglobitvijo vsebine, ki jo gasilci pridobijo na teh tečajih, izločiti ponavljanja vsebine med predmeti in med tečaji, dvigniti kakovost poučevanja in stremeti k poenotenju izvajanja tečajev po vsej Sloveniji. Novost prenovljenega učnega programa so tudi zapisani informativni in formativni cilji. S tem smo predavateljem in inštruktorjem olajšali pripravo na učno uro, hkrati pa omogočili enotno predstavitev vsebin po terenu. [2]

Viri in literatura

[1] Temeljna in dopolnilna usposabljanja prostovoljnih gasilcev - Dodatna pojasnila za izvedbo usposabljanj GZ in regije. Spletni viri; (dostopno na: https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/11/dodatna_pojasnila_usposabljanja_GZ_regija_26032020.pdf, 15. 10. 2021).

[2] Strmole, N. (2017). Posodobljen temeljni program usposabljanja prostovoljnih gasilcev. Gasilec, 71, št. 3, str. 28-29.

Avtorji opisa	Datum izdelave
Anže Bitenc	15. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	Datum dopolnitev
Mateja Jemec Tomazin	25. 4. 2022

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-8**
Nosilci izobraževanj po nivojih		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik našteje izobraževanja, ki se izvajajo na posameznih nivojih: PGD, GZ, regija, GZS.

Opis vsebine

V skladu z 31. členom Zakona o gasilstvu minister v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije predpiše izobraževalne programe za temeljno in dopolnilno usposabljanje prostovoljnih gasilcev in programe za izpite prostovoljnih gasilcev. Program temeljnega in dopolnilnega usposabljanja prostovoljnih gasilcev je dostopen na spletni strani Gasilske zveze Slovenije (https://gasilec.net/usposabljanja/).

Na nivoju GZ so lahko organizirana naslednja temeljna usposabljanja:

- tečaj za gasilca pripravnika
- tečaj za operativnega gasilca
- tečaj za višjega gasilca
- tečaj za nižjega gasilskega častnika

in dopolnilna strokovna usposabljanja:

- tečaj za strojnika
- tečaj za orodjarja
- tečaj za bolničarja

Na nivoju GZS se organizirajo vsa druga temeljna usposabljanja in dopolnilna strokovna usposabljanja, ki niso v pristojnosti GZ. Izvajalec tečaja za gasilskega častnika je gasilska regija, ki mora pridobiti soglasje Gasilske zveze Slovenije, kot določajo Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev.

Temeljna usposabljanja na nivoju GZS:

- tečaj za gasilskega častnika
- tečaj za višjega gasilskega častnika
- tečaj za visokega gasilskega častnika

Dopolnilna strokovna usposabljanja na nivoju GZS:

- tečaji s področja strojništva
- tečaji s področja zaščite dihal

- tečaji s področja gašenja notranjih požarov
- tečaji s področja tehničnega reševanja
- tečaji s področja nevarnih snovi
- tečaji s področja požarov v naravi
- tečaji s področja reševanja na vodi in iz vode
- tečaji s področja ocenjevanja gasilsko športnih tekmovalnih disciplin
- tečaji s področja poučevanja
- tečaji s področja informatike v gasilstvu
- tečaji s področja vodenja članic
- tečaji s področja vodenja mladine
- tečaji s področja preventive

Prostovoljno gasilsko društvo lahko izvaja permanentna strokovna usposabljanja za strokovno in fizično usposobljenost gasilcev in programe usposabljanja mladine, ki sledijo temeljnemu programu usposabljanja mladih gasilcev. Ta se lahko izvajajo v obliki seminarjev in posvetov, taktičnih vaj in nastopov z gasilsko-tehničnimi sredstvi ter prirejanjem gasilskih in gasilsko-športnih tekmovanj ter priprav za tekmovanja. Takšno obliko usposabljanja lahko poleg Gasilske zveze Slovenije organizira tudi sektor, gasilsko poveljstvo občine, gasilska zveza, gasilska regija. Pri izvajanju temeljnih programov usposabljanja mladih gasilcev je nosilec usposabljanja Gasilska zveza Slovenije, gasilsko društvo pa organizator, ki mora pridobiti soglasje gasilske zveze.

Temeljni program usposabljanja mladih gasilcev zajema:

- tečaj za pionirja I
- tečaj za pionirja II
- tečaj za mladinca I
- tečaj za mladinca II

Viri in literatura
[1] Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, Gasilska zveza Slovenije, Ljubljana, 2016; (dostopno na: https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf, 15. 10. 2021).

Avtorji opisa	**Datum izdelave**
Anže Bitenc	15. 10. 2021

Avtorji dopolnitev	**Datum dopolnitev**
Vpiši avtorje.	Vpiši datum dopolnitev.

Tečaj	TEČAJ ZA VIŠJEGA GASILCA
Predmet	IZOBRAŽEVANJE

Vsebina ali kompetenca	**Oznaka sklopa**	**VG-IZOB-9**
Razpis izobraževanj		

Informativni/Formativni cilji

Informativni cilj:
Tečajnik opiše razpis izobraževanja na vseh nivojih.

Opis vsebine

Razpis izobraževanja na vseh nivojih organizacije mora vsebovati naslednje podatke:

a) Kdo je organizator?
b) Zaporedna številko razpisa organizatorja.
c) Datum izdaje razpisa.
d) Komu je razpis namenjen?
e) Zadevo - ime izobraževanja/usposabljanja.
f) Splošne informacije:
   - prijavni roki,
   - način prijave na tečaj,
   - način izbire po zaključenem prijavnem roku,
   - najnižja zahtevana udeležba na tečaju,
   - predpisana oprema tečajnikov,
   - zdravniško spričevalo, pogoji odpovedi ali zamenjave tečajnikov,
   - zahtevana stopnja izobrazbe,
   - možni vzroki za odpoved izobraževanja
g) V razpisu morajo biti opredeljeni: trajanje, pogoji in namen izobraževanja.
h) Morebitne priloge.
i) Pozdrav, podpis in žig (kar daje veljavnost dokumentom!).

Komisija za usposabljanje Gasilske zveze Slovenije razpis usposabljanj pripravi na podlagi analize podatkov o potrebah po usposabljanju gasilskih enot za posamezno obdobje. Predlog razpisa potrdi Poveljstvo GZS na svoji jesenski seji. Z upoštevanjem prioritet in zmožnosti izobraževalnih ustanov se kandidati, ki so prijavljeni v predprijavah, razporedijo na posamezna usposabljanja. Predprijave na posamezna usposabljanja je mogoče prek sistema Vulkan oddati dvakrat letno. Odobritev predprijav in razporeditev kandidatov na posamezno usposabljanje opravi program Vulkan na podlagi določenih kriterijev (odjave, število nesprejetih prijav). O razporeditvi na posamezni tečaj prejme tečajnik obvestilo po elektronski pošti ter vabilo prek matične GZ.

Viri in literatura
[1] Razpis usposabljanj Gasilske zveze Slovenije; (dostopno na: https://gasilec.net/usposabljanja/, 15. 10. 2021).

Avtorji opisa	Datum izdelave
Anže Bitenc Neža Strmole	15.10.2021

Avtorji dopolnitev	Datum dopolnitev
Mateja Jemec Tomazin	25. 4. 2022